

L E G E

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 44 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297–300, art. 544), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) să verifice, conform competențelor sale, în cadrul controalelor din oficiu și/sau pe teren veridicitatea informației prezentate de către băncile comerciale la biroul istoriilor de credit și corectitudinea utilizării rapoartelor de credit, inclusiv modul de obținere a consimțământului de la subiecții istoriilor de credit pentru furnizarea de informații către biroul istoriilor de credit și modul de obținere a rapoartelor de credit.”

Art. II. – Articolul 245¹² din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Neprezentarea intenționată a informației în volumul stabilit de lege sau prezentarea eronată a acesteia în mod intenționat la biroul istoriilor de credit de către sursele de formare a istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 2350 de unități convenționale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se

pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

articolul se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 2350 de unități convenționale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

Art. III. – Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 138–139, art. 559), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2:

noțiunea „acord” se exclude;

după noțiunea „birou al istoriilor de credit” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*consimțământ* – manifestare de voință liberă, expresă și necondiționată, exprimată în formă scrisă sau electronică, prin care persoana fizică care este subiectul istoriei de credit acceptă să fie prelucrate, în conformitate cu prezenta lege, informațiile conținute în istoria sa de credit;”

la noțiunea „credit”, după cuvintele „altor plăți aferente” se introduc cuvintele „, precum și orice alt angajament rezultat din executarea contractelor de intermediere în asigurări”;

după noțiunea „credit” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*externalizare* – transmitere de către biroul istoriilor de credit a funcțiilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente, către un alt birou al istoriilor de credit din Republica Moldova;”

după noțiunea „persoană cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*prelucrarea istoriei de credit* – orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra informațiilor conținute în istoria de credit, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, păstrarea, restabilirea, adaptarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvoltarea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;”

noțiunile „subiect al istoriei de credit”, „sursă de formare a istoriei de credit” și „utilizator al istoriei de credit” vor avea următorul cuprins:

„*subiect al istoriei de credit* – persoană fizică, inclusiv întreprinzător individual, sau persoană juridică care solicită un credit sau este parte a contractului de credit, precum și persoana care garantează executarea obligațiilor contractuale (fidejutorul, debitorul ipotecar/gajist, garantul ipotecar), în privința căreia se formează istoria de credit;

„*sursă de formare a istoriei de credit* – persoană juridică care prezintă biroului istoriilor de credit informații ce fac parte din istoria de credit, inclusiv bancă comercială, companie de asigurări (reasigurări) ce acordă împrumuturi conform legislației cu privire la asigurări, companie de leasing, asociație de economii și împrumut, organizație de microfinanțare, precum și persoanele juridice prestatoare de servicii comunale și cele de telecomunicații;

„*utilizator al istoriei de credit* – persoană juridică sau întreprinzător individual care acordă credite sau furnizează bunuri și servicii în credit în sensul prezentei legi.”

2. Articolul 4:

la litera a), cuvântul „acordului” se substituie cu cuvântul „consimțământului”;

articolul se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) reciprocitatea la furnizarea/primirea informației către/de la biroul istoriilor de credit, care presupune posibilitatea recepționării informației de la biroul istoriilor de credit doar cu condiția furnizării informațiilor ce constituie istorie de credit.”

3. Articolele 5–7 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 5. Conținutul istoriei de credit

(1) Istoria de credit a subiectului istoriei de credit constă din:

- a) partea introductivă;
- b) partea de bază;
- c) partea suplimentară.

(2) Partea introductivă a istoriei de credit conține următoarele informații despre subiectul istoriei de credit:

a) persoană fizică – numele, prenumele, patronimicul, data nașterii, seria și numărul actului de identitate, numărul de identificare personal (IDNP) atribuit de autoritatea competentă din statul al cărui cetățean este persoana fizică ori statul în care persoana fizică își are domiciliul (în cazul apatrizilor);

b) persoană juridică – denumirea deplină și abreviată (dacă există), adresa sediului sau adresa organului executiv permanent (în cazul lipsei unui organ executiv permanent – a altui organ sau a persoanei împuternicite să acționeze fără procură în numele persoanei juridice), altă informație de contact (telefon, fax, adresa de poștă electronică), numărul de identificare de stat (IDNO) atribuit de autoritatea competentă din statul în care a fost înregistrată persoana juridică și data de înregistrare a acesteia, informații despre reorganizarea persoanei juridice, în cazul în care aceasta a fost reorganizată.

(3) Partea de bază a istoriei de credit conține următoarele informații:

1) referitoare la subiectul istoriei de credit persoană fizică:

a) domiciliul, altă informație de contact, după caz (telefon, fax, adresa de poștă electronică);

b) informații privind înregistrarea persoanei fizice în calitate de întreprinzător individual, după caz;

2) referitoare la subiectul istoriei de credit persoană juridică:

a) informații privind procedurile de insolvență, dacă instanța de judecată a primit spre examinare cererea de intentare a procesului de insolvență în privința persoanei juridice (data și numărul cauzei civile privind insolvența persoanei juridice, denumirea și sediul instanței care examinează cauza, procedura

de insolvabilitate aplicată, informații despre starea procesului de insolvabilitate, inclusiv despre achitarea creanțelor creditorilor din contul masei debitoare);

b) părțile de bază ale istoriilor de credit ale persoanelor juridice reorganizate care și-au încetat existența, dacă persoana juridică a fost creată prin reorganizare;

3) referitoare la obligația debitorului:

a) informații privind solicitarea creditului:

- data solicitării, suma solicitată, moneda, tipul contractului;
- modalitatea și valoarea asigurării rambursării;
- numele (denumirea) și adresa creditorului;

b) informații privind creditul acordat:

- data acordării creditului;
- limita creditului;
- suma obligației debitorului la data încheierii contractului de credit;
- termenul de executare integrală a obligației debitorului în conformitate cu contractul de credit;

– termenul de achitare a dobânzii și altor plăți aferente în conformitate cu contractul de credit;

– datele despre operarea modificărilor și/sau completărilor în contractul de credit, care modifică informația cuprinsă în istoria de credit, inclusiv în ceea ce privește termenul de executare a obligațiilor;

c) informații privind modul de rambursare a creditului acordat:

- data și suma obligațiilor executate de către debitor în volum complet;
- data și suma obligațiilor restante (în condițiile expirării termenului de 30 de zile de la data la care plățile, conform contractului, au devenit exigibile);
- achitarea creditului din contul garanțiilor în cazul neonorării de către debitor a obligațiilor sale conform contractului;

– informații despre examinarea de către instanțele de judecată și/sau arbitrale a litigiilor referitoare la contractul de credit, conținutul dispozitivelor hotărârilor emise și intrate în vigoare.

(4) Partea de bază a istoriei de credit poate conține informația prevăzută în contractul semnat între biroul istoriei de credit și persoanele juridice de drept public și privat, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. g), precum și în consimțământul subiectului istoriei de credit persoană fizică.

(5) Partea suplimentară a istoriei de credit conține următoarele informații referitoare la sursa de formare a istoriei de credit și la utilizatorii istoriei de credit: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (IDNO), data prezentării demersului de către utilizatorul istoriei de credit și data prezentării informației de către sursa de formare a istoriei de credit.

(6) În cazul subiectului istoriei de credit persoană fizică sau juridică care garantează executarea obligațiilor contractuale ale debitorului, sursele de formare a

istoriilor de credit prezintă la biroul istoriilor de credit doar informațiile cuprinse în partea introductivă a istoriei de credit. Pentru persoana fizică este necesară existența consimțământului.

(7) La formarea istoriei de credit a subiectului istoriei de credit întreprinzător individual se vor aplica cerințele prevăzute pentru subiectul istoriei de credit persoană juridică.

(8) Partea de bază a istoriei de credit poate, de asemenea, include evaluarea individuală (ratingul) a subiectului istoriei de credit, calculată în baza metodelor aprobate de biroul istoriilor de credit.

(9) În istoria de credit se includ date despre orice modificare a informațiilor conținute în ea.

Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit

(1) Sursele de formare a istoriilor de credit sînt în drept să prezinte, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente, toate informațiile de care dispun, dintre cele specificate la art. 5, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și în privința debitorilor persoane fizice care și-au dat consimțământul în acest sens, la biroul istoriilor de credit cu care au încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale. Se admite încheierea contractelor de prestare a serviciilor informaționale cu cîteva birouri ale istoriilor de credit.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), băncile comerciale sînt obligate să prezinte, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente, toate informațiile de care dispun, dintre cele specificate la art. 5, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și în privința debitorilor persoane fizice care și-au dat consimțământul în acest sens, cel puțin unui birou al istoriilor de credit, care însă va asigura acces automatizat celorlalte birouri ale istoriilor de credit la aceste date.

(3) Forma și condițiile de prezentare a informației sînt stabilite în contractul de prestare a serviciilor informaționale.

(4) În cazul subiectului istoriei de credit persoană fizică, sursa de formare a istoriei de credit prezintă informații biroului istoriilor de credit doar cu condiția existenței consimțământului. Consimțământul poate fi exprimat în formă scrisă sau în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Actul ce consemnează consimțământul subiectului istoriei de credit nu face parte integrantă a contractului de credit și se va întocmi conform modelului stabilit de către autoritatea publică competentă, în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind protecția

datelor cu caracter personal. În cazul efectuării schimbului de informații între birourile istoriilor de credit, consimțământul nu este necesar dacă actul ce consemnează consimțământul subiectului istoriei de credit conține clauza de acord la un astfel de transfer.

(5) Dacă consimțământul lipsește, sursa de formare a istoriei de credit nu va furniza nicio informație despre subiectul istoriei de credit persoană fizică, cu excepția cazului când sînt înregistrate întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligațiilor conform contractului de credit, asigurîndu-se securitatea și confidențialitatea informației conform exigențelor prezentei legi și ale legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal. În acest caz, sursa de formare a istoriei de credit va notifica subiectul istoriei de credit persoană fizică, prin scrisoare și/sau prin mijloace electronice, acordîndu-i un termen de 30 de zile pentru onorarea obligațiilor conform contractului de credit. Notificarea va conține cel puțin:

- a) informarea cu referire la faptul furnizării informațiilor ce constituie istorie de credit către biroul istoriilor de credit datorită admitterii întârzierilor la plată, conform contractului de credit;
- b) consecințele pentru debitor în cazul furnizării informațiilor ce constituie istorie de credit;
- c) data la care informațiile vor fi furnizate către biroul istoriilor de credit;
- d) denumirea, adresa sediului și telefonul de contact ale biroului istoriilor de credit;
- e) posibilitatea stopării furnizării informațiilor către biroul istoriilor de credit, prin remedierea situației, pînă la expirarea termenului indicat în notificare.

(6) În cazul în care subiectul istoriei de credit este persoană juridică sau întreprinzător individual, pentru furnizarea către biroul istoriilor de credit a informațiilor ce constituie istorie de credit nu este necesară existența consimțământului.

(7) Sursele de formare a istoriilor de credit prezintă informații la biroul istoriilor de credit în termenul prevăzut în contractul de prestare a serviciilor informaționale, dar care nu va depăși 7 zile lucrătoare de la data executării acțiunii (survenirii evenimentului) la care se referă informația cuprinsă în istoria de credit, în conformitate cu prezenta lege, sau din ziua când sursa de formare a istoriei de credit a aflat sau a trebuit să afle despre executarea unei asemenea acțiuni (survenirea unui asemenea eveniment).

(8) Prezentarea de către sursele de formare a istoriilor de credit a informațiilor specificate la art. 5 către biroul istoriilor de credit, în conformitate cu prezentul articol, nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului

comercial, bancar, precum și a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(9) Sursele de formare a istoriilor de credit prezintă informații biroului istoriilor de credit în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu clauzele contractelor de prestare a serviciilor informaționale încheiate cu biroul istoriilor de credit, fiind responsabile de calitatea informațiilor prezentate și având obligația de a furniza informații exacte și actualizate.

(10) Biroul istoriilor de credit este responsabil de calitatea prelucrării istoriilor de credit și nu este în drept să modifice informația obținută de la sursele de formare a istoriilor de credit.

(11) Biroul istoriilor de credit elaborează și aprobă standardele proprii ale calității informațiilor, care se coordonează cu autoritatea publică competentă și a căror respectare este obligatorie pentru sursele de formare a istoriilor de credit bănci comerciale.

Articolul 7. Prezentarea raportului de credit

(1) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit:

a) utilizatorului istoriei de credit – la demersul în scris al acestuia. Demersul respectiv va include informațiile necesare pentru identificarea autorului demersului: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (IDNO), data prezentării demersului. Raportul de credit prezentat utilizatorului istoriei de credit nu va conține informațiile din partea suplimentară a istoriei de credit, precum și informațiile privind numele (denumirea) și adresa creditorului (creditorilor);

b) subiectului istoriei de credit – la demersul scris al acestuia, pentru a lua cunoștință de istoria sa de credit.

(2) Suplimentar la informația inclusă în istoria de credit, raportul de credit prezentat subiectului istoriei de credit trebuie să includă un prospect ce explică drepturile subiectului istoriei de credit de a obține informații de la biroul istoriilor de credit, de a contesta conținutul acestor informații, inclusiv termenul, condițiile de contestare și responsabilitatea părților, în cazul încălcării drepturilor subiectului. Prospectul trebuie, de asemenea, să conțină instrucțiuni simple privind modul de citire a raportului de credit.

(3) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit utilizatorului istoriei de credit în baza contractului de prestare a serviciilor informaționale încheiat între utilizatorul istoriei de credit și biroul istoriilor de credit.

(4) La prezentarea către utilizatorul istoriei de credit a raportului de credit, biroul istoriilor de credit introduce în partea suplimentară a istoriei de credit informațiile specificate la art. 5 alin. (5).

(5) Raportul de credit se prezintă utilizatorului istoriei de credit sau subiectului istoriei de credit, la demersul acestuia, în una dintre următoarele forme:

a) în formă scrisă, autenticată prin semnătura conducătorului biroului istoriilor de credit sau a altei persoane împuternicite în mod corespunzător;

b) în formă de document electronic, ale cărui efecte juridice sînt confirmate prin semnătură electronică în conformitate cu legislația privind semnătura electronică și documentul electronic.

(6) Raportul de credit se prezintă în termenul prevăzut în contractul de prestare a serviciilor informaționale, dar care nu va depăși 2 zile lucrătoare de la data depunerii la biroul istoriilor de credit a demersului privind prezentarea raportului.

(7) Utilizatorul istoriei de credit poate solicita raportul de credit în privința subiectului istoriei de credit persoană fizică numai cu condiția existenței consimțămîntului acestuia. Consimțămîntul poate fi exprimat în formă scrisă sau în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Actul ce consemnează consimțămîntul subiectului istoriei de credit nu face parte integrantă a contractului de credit și se va întocmi conform modelului stabilit de către autoritatea publică competentă, în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

(8) În cazul subiectului istoriei de credit persoană juridică sau întreprinzător individual, pentru prezentarea raportului de credit nu este necesară existența consimțămîntului, cu condiția existenței unei cereri scrise de oferire a serviciilor de creditare sau de acordare a garanțiilor ori dacă există deja un acord în vigoare referitor la prestarea serviciilor de creditare sau de acordare a garanțiilor.

(9) Consimțămîntul primit de utilizatorul istoriei de credit este valabil în decurs de 30 de zile de la data acordării acestuia.

(10) Consimțămîntul primit de utilizatorul istoriei de credit care a acordat credit subiectului istoriei de credit este valabil pe tot termenul de acțiune a contractului de credit încheiat cu subiectul respectiv al istoriei de credit.

(11) În cazul în care cererea de acordare a creditului a fost respinsă în baza informației negative din raportul de credit, utilizatorul istoriei de credit va oferi subiectului istoriei de credit, gratuit, o copie de pe raportul de credit.

(12) Biroul istoriilor de credit, în caz de necesitate, este în drept să solicite de la utilizatorul istoriei de credit exemplarul original al consimțământului primit de către utilizatorul istoriei de credit sau copia de pe aceasta, autenticată în modul prevăzut de legislație pentru autentificarea copiilor de pe documentele pe suport de hârtie.

(13) Transmiterea raportului de credit unui utilizator al istoriei de credit sau unui birou al istoriilor de credit din afara teritoriului țării poate avea loc doar cu condiția existenței consimțământului eliberat în acest sens al subiectului istoriei de credit persoană fizică și cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(14) Utilizatorii istoriilor de credit și alte persoane care au primit, în conformitate cu prezenta lege, acces la informația cuprinsă în istoria de credit sînt obligați să nu divulge informația respectivă terților neautorizați în condițiile legii. Pentru nerespectarea prevederilor prezentului alineat, persoanele vinovate poartă răspundere în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

(15) Prezentarea de către biroul istoriilor de credit a informațiilor specificate la art. 5 către utilizatorul istoriei de credit care are dreptul să primească raportul de credit în conformitate cu prezenta lege nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului comercial, bancar, precum și a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.”

4. Articolul 8:

la alineatul (1), textul „7 ani” se substituie cu textul „5 ani”;

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În condițiile prezentei legi sînt prelucrate date cu caracter personal strict necesare și neexcesive în raport cu scopul prestabilit, conform competențelor atribuite de lege, asigurîndu-se un nivel de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrarea și caracterul informațiilor, conform principiilor stabilite de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.”

5. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Articolul 9. Contractul de prestare a serviciilor informaționale

(1) Relațiile dintre biroul istoriilor de credit și sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit se reglementează prin contractul de prestare a serviciilor informaționale, prezenta lege și alte acte normative.

(2) Contractul de prestare a serviciilor informaționale va include:

- a) denumirea deplină, adresa sediului, elementele de identificare bancare ale părților (numărul contului, denumirea și codul băncii în care este deschis);
- b) tipurile, structura, volumul, periodicitatea și modul de prezentare a informațiilor care constituie istorie de credit;
- c) obligațiile sursei de formare a istoriei de credit de a furniza biroului istoriilor de credit informații corecte, complete și actualizate;
- d) tipurile, structura, volumul, periodicitatea și modul de prezentare a rapoartelor de credit;
- e) obligația utilizatorului istoriei de credit de a prezenta consimțământul în corespundere cu cerințele prevăzute la art. 7 alin. (12);
- f) costul serviciilor informaționale prestate de biroul istoriilor de credit, condițiile de formare a prețului;
- g) costul serviciilor informaționale prestate de sursa de formare a istoriei de credit, dacă părțile au convenit asupra acestei clauze;
- h) obligațiile părților de a utiliza informația din istoria de credit exclusiv conform destinației acesteia, în corespundere cu art. 4 lit. c);
- i) obligațiile biroului istoriilor de credit de a asigura confidențialitatea informației primite de la sursele de formare a istoriilor de credit, de a asigura protecția informației respective pe parcursul recepționării, stocării, prelucrării și prezentării acesteia către utilizatorii și subiecții istoriilor de credit;
- j) obligațiile utilizatorului istoriei de credit de a asigura confidențialitatea informației din raportul de credit primit de la biroul istoriilor de credit;
- k) răspunderea părților și modalitatea de soluționare a litigiilor;
- l) clauze privind modificarea și încetarea contractului;
- m) alte clauze care nu contravin legislației.”

6. Articolul 10:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul confirmării informației specificate în cererea subiectului istoriei de credit, menționată la alin. (2), sursa de formare a istoriei de credit modifică istoria de credit în partea contestată și o transmite biroului istoriilor de credit, iar în cazul neconfirmării, menține istoria de credit fără modificări. Refuzul de a satisface cererea va fi motivat. În decurs de 30 de zile de la primirea cererii, biroul istoriilor de credit este obligat să informeze în scris subiectul istoriei de

credit despre rezultatele examinării cererii sale de către sursa de formare a istoriei de credit, cu anexarea raportului de credit corectat.”

alineatul (6) se completează cu textul: „Subiectul istoriei de credit, de asemenea, este în drept să adreseze biroului istoriilor de credit o cerere motivată privind inserarea în interiorul istoriei de credit a unei mențiuni despre faptul contestării respective.”

articolul se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) În cazul furtului sau pierderii actelor de identitate, subiectul istoriei de credit este în drept să adreseze biroului istoriilor de credit o cerere privind inserarea în interiorul istoriei de credit a unei mențiuni despre acest fapt.”

7. La articolul 11:

alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) să obțină, pe bază de contract, de la persoanele juridice de drept public și privat informații despre gajarea (ipotecarea) bunurilor mobile și imobile, despre respectarea de către subiectul istoriei de credit a obligațiilor față de bugetul public național, precum și despre executarea hotărârilor judecătorești pe cauze civile irevocabile, referitoare la executarea obligațiilor pecuniare, cu condiția existenței consimțământului subiectului istoriei de credit persoană fizică, acordat de către acesta utilizatorului istoriei de credit.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cu aprobarea prealabilă a autorității publice competente, biroul istoriilor de credit poate să presteze și alte servicii informaționale decât cele menționate la alin. (1), care să nu prejudicieze în vreun fel activitatea de prestare a serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit.”

8. Legea se completează cu articolul 11¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 11¹. Externalizarea funcțiilor biroului istoriilor de credit

(1) Un birou al istoriilor de credit are dreptul să transfere unui alt birou al istoriilor de credit licențiat în Republica Moldova (în continuare – *furnizor*) executarea unor funcții sau a tuturor funcțiilor sale, în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal și ale actelor normative ale autorității publice competente.

(2) Biroul istoriilor de credit va întreprinde măsurile necesare pentru ca funcțiile externalizate, drepturile și obligațiile biroului istoriilor de credit și ale furnizorului să fie stabilite cert și complet în cadrul unui contract încheiat în formă scrisă. Biroul istoriilor de credit va acționa cu deplină competență, prudență și diligență la încheierea, executarea, modificarea și/sau încetarea contractului privind externalizarea funcțiilor.

(3) Externalizarea funcțiilor către furnizor se va efectua cu avizul prealabil al autorității publice competente. Modul de eliberare a avizului prealabil se stabilește de autoritatea publică competentă prin actele sale normative.

(4) Se interzice subcontractarea activităților externalizate (externalizarea în lanț).

(5) Responsabilitatea pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor asociate funcțiilor externalizate îi revine biroului istoriilor de credit.

(6) În cazul externalizării, biroul istoriilor de credit se va conforma următoarelor cerințe minime:

1) va deține mijloace tehnice suficiente pentru asigurarea securității și confidențialității informației din istoria de credit la prelucrarea istoriei de credit, conform standardelor și normelor general acceptate în domeniul securității informaționale;

2) va lua măsuri pentru asigurarea continuității desfășurării activităților în cazul unor situații excepționale, precum și pentru respectarea prezentei legi în relațiile cu furnizorul;

3) va informa imediat autoritatea publică competentă despre orice incident sau risc, precum și despre schimbarea furnizorului;

4) se va asigura că externalizarea nu va avea ca efect:

a) delegarea către furnizor a responsabilității organelor de conducere ale biroului istoriilor de credit;

b) reducerea capacității biroului istoriilor de credit de a-și îndeplini sarcinile prevăzute în statut și de a-și executa obligațiile sau lezarea în alt mod a intereselor legitime ale subiecților istoriilor de credit;

c) limitarea, împiedicarea sau imposibilitatea exercitării atribuțiilor autorității publice competente privind licențierea, reglementarea și supravegherea, precum și a atribuțiilor altor organe de control abilitate.

(7) În cazul încălcării cerințelor minime prevăzute la alin. (6), autoritatea publică competentă este în drept să retragă avizul eliberat în conformitate cu alin. (3).

(8) În cazul retragerii avizului sau încetării contractului, biroul istoriilor de credit și furnizorul sînt obligați:

a) să asigure returnarea către biroul istoriilor de credit a tuturor istoriilor de credit în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei de retragere a avizului sau de la data încetării contractului;

b) să asigure că toate informațiile aferente istoriilor de credit care au fost procesate de furnizor sînt distruse și nu va fi posibilă restabilirea lor;

c) să asigure că furnizorul, inclusiv angajații săi, vor păstra confidențialitatea informației aferente istoriilor de credit recepționate ca rezultat al externalizării.”

9. Articolul 12:

la alineatul (2), cuvîntul „acordului” se substituie cu cuvîntul „consimțămîntului”;

articolul se completează cu alineatele (4)–(7) cu următorul cuprins:

„(4) Biroul istoriilor de credit este obligat să mențină activă și actualizată pagina web, precum și linia telefonică dedicate informării consumatorilor, de asemenea să ofere suport consultativ, în limita competenței sale, subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit.

(5) În cadrul sistemului de schimb informațional, biroul istoriilor de credit va asigura respectarea următoarelor principii:

a) dezvăluirea către public a informațiilor relevante, conform prezentei legi;

b) gestionarea eficientă a riscurilor;

c) acces egal la schimbul informațional pentru toți utilizatorii, indiferent de participarea lor la capitalul social al biroului istoriilor de credit.

(6) În procesul de distribuție a materialelor publicitare și a acțiunilor de marketing pentru subiecții istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va respecta prevederile Legii nr. 1227/1997 cu privire la publicitate. Materialele publicitare și de marketing vor include toată informația necesară subiectului istoriei de credit în vederea obținerii raportului de credit, inclusiv condițiile de obținere a raportului, adresa biroului istoriilor de credit și telefoanele de contact.

(7) Biroul istoriilor de credit va elabora și va implementa politici de soluționare a litigiilor apărute între birou și sursele de formare a istoriilor de credit, între birou și utilizatorii istoriilor de credit, precum și cele apărute între birou și subiecții istoriilor de credit, care vor conține cel puțin:

a) norme privind identificarea timpurie a problemelor posibile în relația cu sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit, inclusiv

proceduri de soluționare a neînțelegerilor la faza inițială, reducând astfel riscul extinderii acestora;

b) proceduri de identificare a problemelor sistemice aferente calității informațiilor prezentate;

c) norme privind identificarea informațiilor necalitative prezentate de sursele de formare a istoriilor de credit.”

10. Legea se completează cu articolul 12¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 12¹. Atribuțiile consiliului biroului istoriilor de credit

(1) Suplimentar cerințelor stabilite în Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată și în Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, atribuțiile consiliului biroului istoriilor de credit includ:

a) asigurarea executării de către biroul istoriilor de credit a cerințelor cadrului legal privind birourile istoriilor de credit și protecția datelor cu caracter personal;

b) gestionarea riscurilor și asigurarea reducerii riscurilor cu care se confruntă biroul istoriilor de credit;

c) asigurarea dezvoltării durabile a biroului istoriilor de credit;

d) asigurarea efectuării auditului intern și extern.

(2) Dacă statutul biroului istoriilor de credit nu prevede delegarea acestei atribuții organului executiv al biroului, consiliul biroului este responsabil de asigurarea executării cerințelor de dezvăluire a informației prin plasarea pe pagina web a biroului istoriilor de credit cel puțin a următoarelor informații:

a) date generale despre birou, precum denumirea, sediul, licențele deținute, componența organelor de conducere, informații despre fondatorii persoane fizice și juridice care dețin individual sau împreună cu persoanele sale afiliate mai mult de 5% din capitalul social al biroului istoriilor de credit (nume, prenume/denumirea, numărul înregistrării de stat (IDNO), mărimea părții sociale/cotei deținute în capitalul social);

b) prețurile la produsele și serviciile oferite;

c) situațiile financiare anuale ale biroului istoriilor de credit;

d) lista surselor de formare a istoriilor de credit;

e) măsurile de protecție a datelor cu caracter personal, principiile de securitate a informațiilor conținute în baza de date.”

11. Denumirea capitolului IV va avea următorul cuprins:

„Capitolul IV

REGLEMENTAREA ȘI SUPRAVEGHEREA. LICENȚIEREA
ACTIVITĂȚII BIROURILOR ISTORIILOR DE CREDIT”

12. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit

(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, controlul activității surselor de formare a istoriilor de credit și a utilizatorilor istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale se exercită de autoritatea publică competentă, în modul prevăzut de prezenta lege.

(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt bănci comerciale, Banca Națională a Moldovei efectuează, în cadrul procesului de supraveghere a băncilor, conform competențelor sale, controale din oficiu și/sau pe teren în vederea verificării veridicității informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit, inclusiv a modului de obținere a consimțămîntului de la subiecții istoriilor de credit pentru furnizarea de informații către birou și a modului de obținere a rapoartelor de credit.

(3) Autoritatea publică competentă:

1) elaborează și aprobă acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, care reglementează:

a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;

b) modul de întocmire a consimțămîntului subiectului istoriei de credit;

c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;

d) condițiile și modul de efectuare a controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren asupra activității birourilor istoriilor de credit;

e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;

f) cerințele privind studiile, calificarea și competența membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit;

g) modul de prezentare a rapoartelor biroului istoriilor de credit, inclusiv periodicitatea raportării, forma și conținutul rapoartelor;

2) efectuează controlul respectării de către biroul istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;

3) supraveghează activitatea biroului istoriilor de credit prin efectuarea controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren în vederea verificării:

a) modului de prelucrare a istoriilor de credit, inclusiv:

– a metodelor aplicate pentru verificarea informațiilor recepționate de la sursele de formare a istoriilor de credit;

– a metodelor aplicate pentru monitorizarea calității proceselor de actualizare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;

– a modului de păstrare și radiere a informațiilor din istoria de credit;

b) sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv:

– a existenței politicii de identificare și de gestionare a riscurilor, a aplicării acesteia și a corespunderii nivelului de risc parametrilor stabiliți de organele de conducere ale biroului;

– a modului de informare a organelor de conducere ale biroului privind riscurile emergente și deciziile adoptate în acest sens;

c) calității serviciilor prestate în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau utilizatorilor istoriilor de credit, inclusiv:

– a exactității și veridicității informației prezentate de biroul istoriilor de credit;

– a respectării drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, a respectării cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;

d) asigurării transparenței activității biroului istoriilor de credit prin dezvăluirea informației, conform cerințelor prezentei legi;

4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții obligatorii spre executare privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;

5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;

6) examinează demersurile, cererile și plîngerile persoanelor fizice și juridice referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, inclusiv la formarea istoriilor de credit;

7) îndeplinește alte atribuții stabilite de legislație.

(4) În scopul asigurării supravegherii respectării de către biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi, autoritatea publică competentă și Banca Națională a Moldovei vor avea acces gratuit la informația privind istoriile de credit din baza de date a biroului istoriilor de credit.

(5) În cadrul supravegherii, biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit nu sînt în drept să refuze prezentarea către autoritatea publică competentă a documentelor și/sau informațiilor care fac obiectul verificării, în sensul prezentei legi, sub pretextul secretului comercial, bancar sau al altui secret protejat prin lege. Informațiile obținute în cadrul supravegherii nu pot fi transmise către terți, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

(6) În vederea executării atribuțiilor stabilite de prezenta lege, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale sînt obligați să prezinte rapoarte cu respectarea formei, conținutului și a periodicității stabilite conform actelor normative ale autorității publice competente.

(7) În vederea confirmării corespunderii cerințelor stabilite de legislație privind utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date, a echipamentelor și produselor program, biroul istoriilor de credit va efectua auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani.

(8) Autoritatea publică competentă poate dispune efectuarea, de către biroul istoriilor de credit, a auditului tehnic independent al sistemelor informaționale, al echipamentelor și produselor program în următoarele cazuri:

a) constatarea accesării neautorizate a bazei de date ce conține informații care constituie istorie de credit;

b) constatarea încălcării de către biroul istoriilor de credit a sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea sistemului informațional.

(9) Copia de pe raportul auditului tehnic, indiferent dacă a fost dispus de autoritatea publică competentă sau impus prin prezenta lege, se prezintă autorității publice competente în termen de 3 zile lucrătoare de la data semnării lui.”

13. Articolul 16:

alineatul (2):

punctul 1):

la litera b), cuvîntul „programelor” se substituie cu cuvintele „produselor program”;

punctul se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) existența unui plan de acțiuni pentru dezvoltarea tehnică a bazei de date a biroului istoriilor de credit și a măsurilor pentru protecția datelor împotriva accesului neautorizat sau furnizării ilegale de date;”

punctul 2) se completează cu literele c)–e) cu următorul cuprins:

„c) existența unui plan de afaceri pe termen scurt sau pe termen mediu care să includă o perioadă de cel puțin 3 ani;

d) corespunderea membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit cu cerințele stabilite de actele normative ale autorității publice competente privind reputația, calificarea și studiile;

e) existența politicilor și procedurilor necesare activității biroului istoriilor de credit, inclusiv a celor de gestionare a riscurilor și de soluționare a litigiilor.”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Lista documentelor ce confirmă satisfacerea cerințelor menționate la alin. (2) din prezentul articol se aprobă de autoritatea publică competentă. În cazul asociațiilor care cad sub incidența art. 28 alin. (7) din Legea instituțiilor financiare nr. 550/1995, se va prezenta permisiunea scrisă a Băncii Naționale a Moldovei.”

la alineatul (4²), cuvintele „bugetul de stat” se substituie cu cuvintele „bugetul autorității publice competente”;

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Autoritatea publică competentă plasează pe pagina sa web oficială lista birourilor istoriilor de credit licențiate.

(7) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, se consideră încălcări ale prezentei legi și se sancționează conform legislației contravenționale sau penale.”

14. În textul articolului 17, cuvântul „administrativă” se substituie cu cuvântul „contravențională”.

15. La articolul 18:

în denumire, după cuvântul „comercial” se introduc cuvintele „și a secretului bancar”;

în textul articolului, după cuvântul „comercial” se introduc cuvintele „sau secret bancar”.

16. La articolul 19, cuvântul „acordul” se substituie cu cuvântul „consimțământul”.

Art. IV. – (1) Persoana juridică care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, deține licență de activitate în calitate de birou al istoriilor de credit sau se află în proces de obținere a licenței este obligată să se conformeze prevederilor prezentei legi în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare.

(2) Guvernul și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) vor prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege sau, după caz, vor elabora și vor aproba actele normative necesare pentru aplicarea prezentei legi.

Art. V. – Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu renumerotarea elementelor actului legislativ și corectarea, după caz, a tuturor trimiterilor la acestea.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

**Chișinău, 14 iulie 2017.
Nr. 149.**